

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstthinget. № 19.

Tiende Session.

12te Møde.

Torsdagen den 15de October.

(Fortsat.)

Clausen (fortsat): Jeg kan ikke andet end ønske Rigsdagens Opmærksomhed særlig henledet paa den Stilling af Forholdene, her er angivet, og paa den Vel til Ordning af samme, her er anvist. Det skal hverken være „nødvendigt eller hensigtsmæssigt eller skjonsomt“ at andrage paa en lovordnet Bestemmelse af Fremgangsmaaden ved kirkelige Lovarbejder: ikke nødvendigt, fordi det betragtes som allerede givet, at Landemoderne staae som Kirkens rette Organer, — ikke skjonsomt, fordi det Ønske er blevet opfyldt, at Landemoderne betragtes og behandles som kirkelige Organer — ikke hensigtsmæssigt, fordi den allerede indlevede Behandlingsmaade af kirkelige Anliggender synes let og beqvemt at kunne blive staaet fast uden Lov, ad administrativt Vel. Jeg tilstaaer, at det er denne Betragtning, som egentlig er blevet bestemmende for mig. Det forekommer mig ikke usandsynligt, at Tingene virkelig kunde gaae saaledes, dersom Rigsdagen lader Øieblikket gaae ubenyttet hen. En Forelæggelse af Regjeringen for Landemoderne behøver kun at gjentages en eller to Gange — og den Forening af Biskopper og Provster, som udgjør Landemoderne, vil da paa eengang see sig sat i en kirkelig Stilling, som ingenstunde har været kjendt i Danmark efter Reformationen. Om Ansætteligheden og Værdien af saadanne aristokratisk-geistlige Kirkeaad kunne Meningerne være deelte; men

derom troer jeg ikke, at der kan være nogen Meningsforskjel, at det ikke vil være sømmeligt og heller ikke tjenligt, at Grundlovens § 80 uventet skulde paa den Maade ansees at være skeet Fyldest. Det kan ikke være sømmeligt eller tjenligt, at vi ligesom usforvarende, ved at iagttage en passiv Holdning, istedetfor at underkaste Sagen alvorlig og flersidig Prøvelse, glide over i en Kirkeorganisation, der ligesom vilde have dannet sig af sig selv. I denne Betragtning er jeg atter forvisset om, at jeg har den store Fleerhed af den danske Geistlighed paa min Side, og jeg troer heller ikke, at Landemoderne selv ville ønske eller ville kunne være tjente med at komme i Besiddelse af den kirkelige Side blot ved „en Udtalelse af Majestæten“, men alene ved Lov og ved den Anerkjendelse, som deri vilde ligge, at det fra Folkets Side antages for at være den meest betryggende Maade, hvorpaa kirkelige Anliggender kunne blive varetagne, naar den kirkelige Stemme bliver overdraget til Biskopper og Provster i Forening.

Da jeg forrige Aar førte denne Sag frem, havde jeg den Tilfredsstillelse at kunne henvise til et ligeartet Forslag, som var blevet fremlagt paa den da forsamlede svenske Rigsdag, og som, efterat være antaget af Adelen og Geistligheden, kun manglede een Stemme i Børgerstanden for at gaae igjennem. Jeg har denne Gang den Tilfredsstillelse at kunne henvise til et lignende fornyet Forslag, der er fremlagt paa den indværende Rigsdag i Stockholm, denne Gang af et geistligt Medlem — den forrige Forslagsstiller er i Mellemtiden afgaaet ved Døden — af Biskop Thomasander. Ogsaa efter dette Forslag til „Lov